

La pols del Caire

"El visitant no entén com viuen, de què viuen, d'on ve el menjar per tanta gent i amb quins diners el compren."

El Caire no és exactament una ciutat, és una extensió indefinida ocupada per no se sap quants milions de persones i coberta per una capa permanent de pols. Quan jo la vaig conèixer, fa pocs anys, les persones diu que eren tretze o catorze milions, ara diu que en són setze o disset, no se sap. Caminen tot el dia pels carrers i alcen una pols de color gris, molt fina, que supose que es barreja amb l'arena del desert i amb el polsim de la terra seca. La pols puja fent nuvolets i després es torna a dipositar lentament, cobreix els mateixos carrers d'on s'havia alçat, i cobreix també els terrats de les cases i els balcons. Quan mires la ciutat des de la Suleimania o des de dalt d'un minaret il·lustre, és tota una inacabable extensió de terrats d'un color uniforme de pols acumulada, cobrint estris abandonats, fustam, piles de sacs i barraques improvisades. Com més gent camina pels carrers, més pols aixequen i més espessa es fa la crosta grisa del Caire.

Li vam dir al taxista que ens portara a la ciutat dels fematers i a la ciutat dels morts. No li ho vam dir amb aquestes paraules, per no ofendre susceptibilitats i perquè potser no ens hi hauria volgut portar: li vam indicar uns punts en el plànol, i va fer mala cara, va dir que no eren llocs per visitar. Però finalment ens hi dugué. Al voltant de la tomba palau dels mamelucs no hi ha tanta pols, no sé per què, i la que hi ha és de color més clar. Deu ser que els habitants vius de les tombes –tampoc no se sap quants en són– trepitgen i caminen d'una altra manera, o que allà la pols no es barreja amb els fums dels vehicles. A la ciutat dels quaranta mil fematers, homes i dones, vells i criatures, la pols es barreja amb una altra mena de fums, i es barreja amb el color blanc que escampen els forns de calç. Els habitants, robes i pell, van adquirint el color gris blanc i fumats del paisatge i dels fums. Tens una sensació d'aire acre i enrarit, de visitar impudicament misèries infinites: no d'una catàstrofe que penses que pot passar i anar-se'n, sinó d'un pou d'infern sense foc on cau la gent i ja no en sortirà per tota l'eternitat. La sensació de visitar una desgràcia immensa, ingovernable, que s'ha escapat ja de tot remei visible.

A la ciutat que en direm normal, creixen edificis que són només esquelets de bigues i de ciment, com una primera fase de la construcció quan ja hi ha l'estructura i encara no hi ha parets. Allà dins, qui compra uns metres quadrats s'hi fa com pot un habitatge

amb envans i finestres, de manera que en moltes d'aquestes estructures hi ha plantes senceres buides, i d'altres amb un apartament o dos, i la resta, potser acabat de construir, es va recobrint veloçment de pols de color carriota. Als baixos, acampa qui pot, i ja és afortunat. El visitant no entén com viuen, de què viuen, d'on ve el menjar per tanta gent i amb quins diners el compren. No entén tampoc, el primer dia, la impossibilitat d'arruixar el carrers i la inutilitat d'agranar-los. Després, si pensa, comprèn que res no és possible quan tants milions de persones s'amunteguen en un país, una terra i un espai com aquest. Per la major part –sempre hi ha una "menor part" que no té mai problemes– és el desastre, la misèria, l'infern de la pols respirada i acumulada, dins i fora, en els pulmons i als terrats, el fang quan plou. És El Caire, Rio, Lagos, Ciutat de Mèxic, Kinshasa, Calcuta o Bombai. No parlo de fora de les ciutats, perquè sovint és encara pitjor, amb pols o sense: la gent no deixa el camp per ganes d'anar cada setmana al cinema, i la pols del Caire, tan espessa, a molts els deu semblar una benedicció.

Aquest és el desastre, i aquests dies passats, al Caire i envoltats de pols –però en edificis que supose ben proveïts d'aire condicionat, passablement pintats i nets–, els quinze mil delegats deuen haver tingut uns dies ben agradables. Espere, sobretot, que hagen tingut una bona estada confortable els portant-veus del Vaticà i els representants del Gran Muftí de la Meca, o equivalents. No crec que, entre defensa i defensa dels seus sublims principis, hagen tingut temps de pensar en la gent del Caire, menys encara en la pols. Quan tornen a fer un altre congrés sobre la població, d'ací a deu anys, al Caire viuran –"viure" és un eufemisme– vint o trenta milions de persones, alçant més pols, habitant les cases dels morts o sepultats entre muntanyes de fem. Al Papa i a l'Opus Dei, al Gran Muftí i a la jerarquia dels mul·lahs, això els deu fer sentir molt feliços. **Joan F. Mira**